

Ukázka číslo 1

Od toho dne vídal Oghlar Abarhila pouze ráno a večer. Lodivod se již plně zotavoval a nepotřeboval Abarhilovu péči tak jako předtím. Mladík se zarputile pustil do soustavného cvičení. Několik hodin denně trávil na cvičební louce lukostřelbou a snažil se přijít na to, jak správně uplatnit Súrwanovy rady. Rozhodl se, že až bude opouštět adiwanskou vesnici, jeho šípy zasáhnou cíl stejně neomylně. Uplatil několika málo dárky, které mu ještě v cestovním vaku zbyly, chlapce z vesnice, aby mu uvolňoval pružný kmen stromu. Musel Ritwanovi, jak se chlapec jmenoval, stromek nejprve ohnout a potom napnul luk a vystřelil. A potom znovu a pořád dokola. Počet pokusů za jeden den šel do stovek. Někdy odcházel brzy, už za ranního šera a se soumrakem se vracel. Bylo to tak vždy, pokud nešel s Nerúwanem a ostatními lovci na lov. Snažil se své snažení skrývat, ale brzy o jeho cvičení věděla celá vesnice. Dokonce i námořníkům začalo být přes jejich zaujetí hrotem divné, že svého velitele téměř nevidí.

Uběhlo tak několik týdnů. Cvičení přinášelo své plody, ale ne takové, jaké si Abarhil představoval. Jeho ruka se zpevnila a celé jeho tělo se stalo otužilejším. Když natáhl svůj luk, měl pocit, že jeho tělo s ním tvoří jeden celek. Necítil žádnou námahu, napětí ani třes, na které byl zvyklý po delším cvičení doma. Byl to nový zážitek, který doposud nepoznal. Někdy lučiště natáhl tak snadno, že měl dojem, že se zbraň v jeho rukách napíná sama. Po svém tomu říkal, že luk strílí sám. Když jej vzal do ruky, cítil, že lučiště vibruje nedočkavostí. Bohužel jeho úspěšnost ve střelbě se příliš nezlepšila. Sice každý den jednou dvakrát zasáhl cíl, ale to byla spíše náhoda. Pocit, který hledal, jednota myslí a cíle, nepřicházel.

Mezitím začalo v plné síle období dešťů. Místní si oblékali zvláštní pláště spletené z trávy a lýka stromů, které je chránily před dešti, jež přicházely bez varování v jakoukoliv denní i noční dobu. Námořníci nyní konečně pochopili, proč je vesnice postavena na vrchovině. Když podnikli několik krátkých výprav dolů na travnatou pláň, zjistili, že se díky vytrvalým lijákům pomalu mění v nekonečný močál. I když byl Oghlar již téměř zdrav, pokračovat v této době dál na sever by bylo čiré bláznovství. Bylo jasné, že ve vesnici budou muset strávit ještě alespoň dva měsíce, než pominou nejsilnější deště. Ty bohužel omezily i čas, který mohl Abarhil věnovat nácvičku střelby.

I přes usilovné cvičení posledních týdnů měl stále pocit, že nezaznamenal žádný pokrok. Přemohl svůj ostych a rozhodl se vyhledat Súrwana. V chýši jej nenašel, ale Oghlar mu řekl, že šel do lesa za vesnicí sbírat nějaké byliny. Chvíli trvalo, než Abarhil brina v lese zahlédl. Klidně se procházel mezi stromy, občas se sehnul a něco utrl, vložil to do koše a šel dál. Zdálo se, že jej nemůže nic vyrušit. Abarhil se za ním vydal, tiše, jak se to naučil na výpravách s adiwanskými lovci. Čekal na správnou chvíli, kdy promluvit. Súrwan se zrovna zastavil, sehnul se, a když se narovnával, nečekaně Abarhila oslovil.

„Proč hledá mladý lev starého muže, který sbírá houby? Chce mu pomoci?“ Aniž čekal na odpověď, pokračoval: „Súrwan hledá parag, potřebuje jej pro uzdravování tvého přítele. Podívej, takhle vypadá,“ a přitom se konečně otočil, aby překvapenému Abarhilovi ukázal malou světle hnědou houbu s tenkou nožkou a kulatou hlavičkou, která rostla osamoceně a skrytě ve vysoké trávě.

Súrwan nechal Abarhila, ať si prohlíží houbu, a pokračoval v chůzi. Ten si netroufl brinovi odporovat a následoval jej. Čas běžel a ani jeden z nich nepromluvil. Abarhil čekal, až se naskytne příležitost k zapředení rozhovoru, a mezitím se pokoušel něco najít. Občas se mu podařilo nějakou houbu nalézt, ale brin se za stejnou dobu ohnul pětkrát.

„Bohové, jak to jen dělá? Mám stejně ostré oči jako on! Přitom on sbírá a já hledám,“ pokračoval Abarhil ve své samomluvě, když poctivě porovnával výsledek své snahy s tím, co viděl u brina, kterého koutkem oka neustále pozoroval.

Brin, jako by jej slyšel, přerušil dlouhé mlčení. „Adiwané mají přísloví. Chceš-li vidět měsíc, dívej se na oblohu, a nikoli do louže. Příliš mnoho myšlenek je jako příliš mnoho stop, takhle svou kořist nenajdeš. Zastav svou mysl u paragu, Roghídane, pak jej dokážeš najít. I jeho sběrem cvičíš svou lukostřelbu.“

Abarhil už se neudržel. Narovnal se v ruce s houbou, která však nevypadala jako ta, kterou Súrwan hledal, a zvědavě spustil.

„Súrwane, pověz mi, prosím, jak jsi věděl, že jsem přišel? A jak jsi poznal, o čem s tebou chci hovořit?“

Brin se na něj krátce podíval a oči mu podivně zazářily a usmály se.

„To je jednoduché, Roghídane. Je-li tvá mysl prostá myšlenek, může odrážet skutečnost. Když jsi přicházel, vybavil se mi tvůj obraz.“

Súrwan ani při řeči nepřestával sbírat houby. Zrovna k jedné přidřepal a zvedl oči k Abarhilovi.

„Nikdy se ti nestalo, že ti někdo přišel na mysl, vzpomněl sis na něj a za krátký okamžik jsi ho potkal nebo o něm začal někdo hovořit?“

Súrwanův pohled se vrátil zpět k houbě, již opatrně oddělil od podloží a vložil do košíku.

„No, myslím...“ Abarhil se rozpačitě podrbl na zátylku. „Asi máš pravdu, stává se mi to, ale vždy jsem to považoval za náhodu, nepovažoval jsem to za důležité.“

„Vidíš, a právě to důležité je. Tvá mysl neustále odráží skutečnost a posílá ti vzkazy. Potíž je v tom, že tvá hlava je stále plná myšlenek a nejsi schopen ty vzkazy zachytit. A pak když něco hledáš, díváš se jen do louže. Vidíš pouze odraz skutečnosti, nikoli věc samou. Počkej, stůj!“

Súrwan natáhl ruku a zastavil Abarhila.

„Co teď, co ti říká tvoje mysl teď?“

„Co by měla říkat? Nic! Něco se děje?“ odpověděl zmatený Abarhil a nechápavě se díval na brina, na němž bylo vidět, že se všechny jeho smysly zbystřily.

„Je tady brighar, pán lesů!“

„Cože, lesní lev, kde?“ zvolal Abarhil a rozhlédl se mezi stromy. Již několikrát zahlédl na lovecké výpravě s Nerúwanem skvrnitého pána lesů, jenž většinu času trávil v korunách stromů a volným savanám se vyhýbal. Byl menší než jeho horský jmenovec, ale přesto u lovců budil vážnost a jeho trofej byla mimořádně ceněná.

„Podívej!“

Do středu stezky sto padesát stop před nimi se snesl neslyšně jako stín pán lesa. Byl to mohutný samec, stál v klidu, jen jeho dlouhý mohutný ocas se vlnil ze strany na stranu. Mocně zívá, přičemž ukázal své úchvatné tesáky. Prohlížel si zvědavě ty dva podivné vetřelce, ocasem mlel jako vlajkou a nejevil sebemenší známku chuti zaútočit. Díval se na Súrwana a Abarhila jako na staré známé.

Súrwan chytil Abarhila za paži a tiše mu pošeptal: „Pán lesa je sytý a dobře naložený, když budeme v klidu, nechá nás být!“

Ještě několik dlouhých okamžiků trvalo působivé setkání, než se brighar pohnul. Otočil se, ohlédl se za nimi, jako by jim dával sbohem, a pomalou chůzí se vzdaloval po stezce. Když odezněl dojem z překvapivého setkání, Abarhil se ohromeně podíval na svého společníka.

„Jak je možné, že jsi o něm věděl dopředu?“

Súrwan se na něho jen výmluvně podíval, a než by stačil říci jediné slovo, Abarhil si rychle odpověděl sám.

„Já vím, já vím, prázdná mysl!“

Zvedl ruce, aby zabránil Súrwanovi v další nejasné a matoucí odpovědi, a rychle se zeptal na to, co si jeho hlava nebyla schopna vysvětlit.

„Ale jak udržíš prázdnou mysl, když mluvíš se mnou? Vždyť musíš přemýšlet nad tím, co říkáš.“

Brin zavrtěl hlavou.

„Roghídan se mýlí. Súrwanova hlava je prázdná, i když hovoří. Jeho mysl nezkoumá slova, která opouští jeho ústa. Ona sama přichází z jeho srdce. Súrwan si všiml, že muži ze severu často lžou. Příliš často se liší jejich slova od toho, co si skutečně myslí nebo přejí. Adiwané si nelžou, a proto není jejich mysl zaměstnaná zkoumáním a vytvářením obrazů přetvářky. Může odrážet okolí.“

Abarhil se zaraženě díval na malého brina.

„Máš pravdu, Súrwane. Ale stejně stále nerozumím tomu...“

Abarhil se na chvíli zarazil, nemohl se rozhodnout, zda se má zeptat na to, co jej tížilo a kvůli čemu za brinem přišel. Přitom mu blesklo hlavou, jak pravdivá byla předchozí slova. Opět zaměstnává svou hlavu zbytečně tím, co a jak říci.

Brin, jako by sledoval jeho vnitřní monolog, utrousil: „Nerozumíš, co ti říká tvé srdce?“

Hráz obav se prolomila a Abarhil dal průchod tomu, co mu leželo na srdci.

„Cvičím denně a stále nedokážu zastavit svou mysl. Proč to nejde? Žádné výsledky. Nechápu. Pověz, Súrwane, co dělám špatně, porad' mi. Prosím!“

Ten se na něj s úsměvem díval a pak svým osobitým způsobem odpověděl: „Roghídan se mýlí, má výsledky a Súrwan je vidí. Ale tím, co mu brání je zažít, je snaha. Moc snahy.“

„Moc snahy?“ zastavil se Abarhil a roztáhl bezmocně paže.

„Nerozumím, cvičím poctivě už celé týdny a nemám žádný výsledek.“

„Ale máš,“ odpověděl Súrwan. Bezděky se podíval na oblohu a zaclonil si rukou oči.

„Slunce už bude brzy zapadat, se soumrakem přijde i déšť, vracíme se!“

Potom se otočil a mlčky vyrazil zpět k vesnici. Abarhil jej rozmrzele následoval. Strávil odpoledne sbíráním hub a nic nového se nedozvěděl. Jak jsou tihle lidé zvláštní. Člověk je požádá o radu a oni mu ani pořádně neodpoví. Jak jen to myslel, že mám výsledky, rozjímal za chůze a skutečně netušil, jaký vliv na něj pilné cvičení mělo. Jeho tělo se zpevnilo, jeho pohyby získaly jistotu, ale především jeho povaha se změnila. Spolu se stovkami vypuštěných strel odletěla jeho netrpělivost, zlost a pýcha.

To vše však velice dobře vnímal brin, a tak se k mladíkovi náhle obrátil.

„Skutečně chce mladý lev poradit? Moje rada se mu nebude líbit, protože jeho ctižádostivost ještě není zkrocena.“

Abarhil ožil, konečně!

„Ne, Súrwane, udělám, co řekneš. Všechno, opravdu. Musím se Nerúwanovi vyrovnat. Jen mi prosím porad', jak na to!“

„Vždyť to říkám, svou ctižádostivost jsi ještě neovládl, ale myslím, že jsi připraven na další krok, nebude se ti však líbit. Ale chceš-li, má rada zní, odlož tedy svůj luk a střílej bez něj!“

„Cože? Mám se učit střílet bez luku? To myslíš, Súrwane, vážně?“

Abarhil si nešťastně prohrábl rukou světlou kšticí, měl pocit, že se jednou z brinových rad zblázní, a tahle se mu skutečně nelíbila. Nejprve si myslel, že žertuje, ale jak se ukázalo, myslel to vážně a překvapením nebyl konec.

„Jistě, tvá ruka již umí střílet, viděl jsem tě na mýtině s Ritwanem. Tvoje tělo již provádí natažení luku téměř dokonale. Ale tvá mysl se stále ještě střílet nenaučila.“

„Jak to myslíš? Mysl má střílet? Jak může mysl střílet, to mi, prosím, vysvětlí.“

Vždy když měl Abarhil pocit, že si již konečně na Súrwanovy prapodivné odpovědi zvykl a pochopil je, brin jej vždy znovu překvapil.

„Tvá mysl si nedokáže představit, že cíl zasáhneš. Nemáš víru a záměr. To je nyní tvoje hlavní překážka,“ řekl brin důrazně a zastavil se, aby se tázavě podíval Abarhilovi do očí. Ten se na něj utrápeně díval, a když se mu nedostávalo dalšího vysvětlení, jen pokýval hlavou.

„No dobře. A co mám tedy dělat?“

„Odložíš svůj luk a každý den budeš chodit do mé chýše.“

Tím Súrwan rozhovor skončil a oba muži mlčky došli až do vesnice.

Následující týdny chodil Abarhil do Súrwanovy chýše. Brin jej usadil do nízkého sedátka z dlouhé trávy, které bylo pokryté kožešinou z antilopy, a dal mu jediný úkol.

„Budeš tu nehybně sedět. Zavřeš oči a budeš si představovat, jak napínáš luk. Budeš sledovat cíl a představovat si, jak úspěšně zasahuješ.“

Tím začalo Abarhilovi skutečné trápení. Několik hodin denně strávil sezením na jednom místě, kdy jeho tělo dřevnělo a bránilo se stejně úporně jako jeho mysl. Dokonce bylo možno říci, že jeho mysl se stala jeho nejobtížnějším protivníkem. Byla jak jarní počasí, proměnlivá a nestálá. Jakmile se usadil, předkládala mu nesčetně mnoho obrazů, vzpomínek a nápadů. Jediné, čemu se tvrdošijně odmítala věnovat, byla lukostřelba. Představil si luk, vzal do ruky šíp a představil si cíl. Vtom mu mysl předložila jako cíl šedého holuba, kterých posedávaly tisíce po hliněných střeších rodného Merélosu. Od střechy byl jen krůček k představě sebe sama jako chlapce, který sleduje z půdy jejich domu moře barevných střež táhnoucích se až k přístavu. Hned potom měl pocit, že slyší hlas své matky, která jej volá k jídlu.

Cíl se rozplynul.

A tak to šlo pořád dokola. Po čase si vzpomněl na to, jak mu Súrwan říkal, že mysl je jako voda. Vodu neuchopíš ani nespoutáš, pouze jí můžeš nabídnout směr. Tak se naučil své myšlenky pozorovat, aniž je prožíval. Seděl a pozoroval je, jak běží jeho hlavou, stejně když jako chlapec sledoval oblaka nad pláněmi Pustin na druhém břehu Dardúnu.

Potom přišel na to, že teprve poté, co mezi plynoucími oblaky–myšlenkami zahlédne na okamžik prázdné místo, může do něj vložit představu luku a cíle. Až když přestal svou mysl znásilňovat, začala s ním pomalu polehoučku spolupracovat. Konečně začal matně chápat, co se mu Nerúwan pokoušel vysvětlit, když mluvil o zastavené mysli. Po čase se mu začalo dařit a jeho představa střelby se stávala stále skutečnější. Po několika týdnech dokonce ucítil jemné chvění ve svalech. To jeho tělo chtělo následovat práci jeho představ.

Ač o tom nevěděl, Súrwan jej pozorně sledoval, a když to uznal za vhodné, řekl mu, aby si přinesl luk. Samotný luk bez šípů. Další dva týdny trávil Abarhil nekonečným opakovaným natahováním prázdného luku.

„Představuj si, že máš šíp a že vidíš cíl,“ zněl strohý pokyn.

Abarhil už se nedivil a na nic se neptal a snažil se svědomitě plnit brinovy pokyny. Už bezvýhradně věřil, že brinovy rady jsou mu ku prospěchu. Po čase pochopil i smysl tohoto cvičení. Vytvořit záměr. Aby se jeho mysl a tělo dokonale spojily, aby spolupracovaly na vyplnění příkazu. Současně s opakovaným jednotvárným cvičením jej opouštěla jeho netrpělivost. Jednoho dne, když už asi postě opakoval ten samý naučený pohyb, si najednou s údivem uvědomil, že při natahování luku nemá v hlavě žádné myšlenky. Jeho hlava i mysl byly dokonale prázdné.

Nic, vůbec nic.

To byl objev. Jen vnímal své tělo, které pracovalo jako dokonalý bezchybný stroj. Ohromen, běžel za Súrwanem, aby mu vše oznámil. Malý brin se jen usmál. Abarhila pravidelně sledoval, viděl jeho pokroky a dobře věděl, že správný výsledek je jen otázkou času.

„Myslím, že jsi připraven vrátit se ke střelbě.“

Uplynuly skoro dva měsíce náročného cvičení. Dva měsíce od doby, kdy měl naposledy v ruce nejen luk, ale i šíp. Za tu dobu nebyl ani jednou na lovu a své druhy viděl jen zřídka při jídle. Lominas se o něj strachoval, jestli není nemocný, jestli se z dlouhého pobytu v divočině nezbláznil. Oghlar se jen smál.

„Jen ho nech. Když se mladý lev učí lovit, zapomene na všechno kolem. Až se naučí, co potřebuje, však on přijde sám. Jak se říká u nás doma – jen muž, který má cíl a dokáže se o něj poprat jak se svým okolím, tak sám se sebou, za něco stojí.“

Pomalou se blížil konec období dešťů. Někteří obyvatelé v té době osadu opustili, aby navštívili své příbuzné v okolních vesnicích. Tak odešel na návštěvu i Ritwan se svým otcem, a když se chtěl Abarhil vrátit na cvičnou louku, musel požádat o pomoc Friendina. Mladík Abarhila nesmírně obdivoval, a protože se v té době ve vesnici neskonale nudil, rád souhlasil, že bude dělat Abarhilovi společníka při jeho cvičení střelby.

Když tedy přišla jedna z krátkých přestávek mezi dešti, odebrali se společně na cvičnou louku. Abarhil vystřelil několik cvičných šípů na pevné terče a několikrát nechal vypálit i Friendina. Šípy však létaly všude možně, jen cíl se zasáhnout nedařilo. Když už jeden z vystřelených šípů nenašli, řekl Abarhil s úsměvem: „No, Friendine, myslím, že by ses měl držet kormidla a raději oběma rukama, protože lukostřelec z tebe asi opravdu nebude. Myslím, že je čas vyzkoušet, jak mi pomohlo Súrwanovo cvičení, dříve, než přijdeme o všechny šípy.“

Friendina se toto prohlášení nikterak nedotklo. Abarhil mu tedy ukázal, jak se napíná a vypouští cvičný katapult a potom jej nechal, aby si to vyzkoušel. Friendin užasle hleděl za vakem, který zmizel v korunách stromů.

„A tohle chcete trefit, pane Abarhile? Jestli se vám to povede, můžete se živit na trhu v Merélosu jako čarostřelec!“

Abarhil soustředěně přikývl. „To teda chci, příteli. Kvůli tomu tu už měsíce cvičím. Připrav se, jdu na to.“

Poodešel na své místo, vytáhl šíp a na chvíli zavřel oči. Představoval si, že střílí a zasahuje terč. Potom pomalu a soustředěně zvedl luk a prázdný jej cvičně natáhl. Přímo bytostně cítil, že luk a jeho tělo jsou naprosto sehrané. Ten prostý pohyb natažení luku byl tak jednoduchý a dokonalý zároveň, že mu působil radost. Nevnímal ctižádostivost, necítil touhu zasáhnout nebo se předvést, jen obyčejnou radost. Vložil tedy do tětiny šíp, natáhl luk a pokynul chlapci, že je připraven. Jeho mysl byla v tom okamžiku prázdná, jeho tělo uvolněné, kromě svalů, které udržovaly napnutý luk. Jeho pozornost byla plně upřená na cíl. Jako by se na krátký okamžik vše zastavilo. I čas.

Ted!

Ani netušil proč a jak, jeho prsty se uvolnily. Tětiva zadrnčela. V tom samém okamžiku zaregistroval uvolnění napruženého kmínku. Vržený vak se odlepil a vyrazil prudce vzhůru, ale ve stejnou chvíli jej srazil šíp. Zásah. Celé jeho nitro explodovalo radostí.

„Bohové! Mám to! Dokázal jsem to! Trefil jsem, stejně jako Nerúwan.“

I Friendin zavýskal radostí. „Jupíí! Teda pane, to byla trefa! Myslím, že lépe by to nedokázal ani sám bůh všech válečníků, Azghir.“

Toho dne už se Abarhilovi výstřel zopakovat nepodařilo. Ani se o to ale nepokoušel. Jeho nitro vzdouvaly vlny radostných pocitů, kvůli kterým už se mu nepodařilo udržet ten správný vnitřní stav. Ale jemu to na radosti neubíralo. Co se jednou povedlo, bude se opakovat.

Ještě týden s Friendinem pilně cvičil, než se odhodlal pozvat Oghlara, Súrwana a Nerúwana, aby jim předvedl své umění. Samozřejmě byl velmi rozrušený, takže první dva výstřely minuly. Velmi těsně, ale minuly. Až při třetím pokusu opět ucítil ten

správný stav. Odměnou byl bezchybný zásah a uznání. Oghlar, který už se dávno zotavil, k němu přiběhl a radostně jej objal. Vůbec se nesnažil skrývat svou radost nad jeho úspěchem. Přišel i Nerúwan a uznale poklepal Abarhilovi na rameno.

„Výborný výstřel. Už když jsi napínal luk, věděl jsem, že zasáhneš. Všechna čest, Roghídane, neznám Adiwana, který by tohle cvičení zvládl tak rychle.“

Rozradostněný Abarhil se zapýřil, ale pak se s pokorou a úctou obrátil k brinovi.

„Musím poděkovat tvému otci. To jeho rady zkrátily čas potřebný k dosažení cíle. To on mi otevřel dveře k opravdovému střeleckému umění.“

Abarhilova radost nenechala chladným ani Súrwana, který napůl s úsměvem a napůl vážně řekl: „Výborně, Roghídane, i mně jsi udělal radost. A více než výstřelem především tím, jak jsi ovládl své slabosti. Ale dobře si pamatuj, že jsi teprve na počátku cesty. Teď se musíš naučit vyprázdnit mysl za jakýchkoliv podmínek. Bez ohledu na to, co tě ohrožuje. Na lovu i v boji. Sám víš, jak ti při prvních výstřelech bránil nepokoj. A věz, že tváří v tvář nepříteli nebo šelmě to bude těžké, moc těžké. I Nerúwan, který tady zasáhne pětkrát z pěti střel, na lovu mine. Ale víš, co máš hledat, a po téhle cestě už můžeš jít sám.“

